

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2010-03-05
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
1058-10 E
Enhet 1

KLAGANDE

Osterman Helicopter AB, 556318-1691
Lugnviksvägen 3
831 52 Östersund

Ombud: Stefan Larsson
c/o Osterman Helicopter AB
Lugnviksvägen 3
813 52 Östersund

MOTPART

Landstinget i Uppsala län, Upphandlingsenheten
Box 602
751 25 Uppsala

ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING

Landstingets i Uppsala län upphandling avseende ambulans/intensiv-
vårdshelikopterverksamhet, UPPH2009-0060

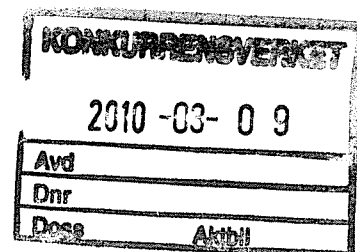
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om ett förtydligande från landstinget.

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Osterman Helicopter AB (bolaget) begär överprövning av Landstingets i Uppsala län (landstinget) upphandling avseende ambulans/intensivvårds-helikopterverksamhet. Bolaget kräver ett förtydligande av hur landstinget kan välja en leverantör med ovanstående brister och bolaget kan innan dess inte godkänna att upphandlingen gått rätt till.

Landstinget yrkar att ansökan om överprövning ska avslås.

GRUNDER

Bolaget

Eastairs lönekostnad på 9 262 440 kronor är långt under rådande lönesituation för dagens piloter och tekniker. Att driva en IFR helikopter verksamhet med bemanning dygnet runt årets alla dagar i enlighet med gällande avtal hos pilotföreningen är svårt under cirka 15 000 000 kronor per år. I den beräkningen ingår fem kaptener, fem styrmän, två tekniker och en reservkapten. I de två andra insända anbuden ligger beräkningarna mellan 14 400 000 och 17 200 000 kronor. Scandinavian Medicopters lägre personalkostnad baserar sig på befintlig organisation, och kräver ingen extra projektledningsresurs för igångsättande av verksamheten. Landstinget bör i sin bedömning utvärdera att Scandinavian Medicopter är den som trots allt har den nuvarande erfarenhet av HEMS-IVA helikopterverksamheten i Uppsala, har en lönekostnad som är mer än 5 000 000 kronor högre än Eastairs. Då Eastairs krav på Helikopter PIC 3500 tim hamnar i en pilotgrupp som är mycket eftertraktad så är det i det närmaste omöjligt att anställa dessa till löner långt under gängse normer.

Eastair har ingen erfarenhet av att driva kommersiell helikopterverksamhet, det kan vara en anledning till det låga priset. Att steget från ett nystartat AOC med en singel engine-piston helikopter till en två motors turbinhelikopter som väger 4,5 ton och som kostar 50 000 000 – 100 000 000 kro-

nor förstår nog alla är oerhört stor. De andra anbudsgivarna har hundra procent mer erfarenhet av denna typ av helikopterverksamhet, både flygoperativt med framförallt teknisk förmåga och kännedom. Risken för problem uppkomna av okunskap eller felbedömningar är överhängande. Hur verksamheten ska bedrivas eller utföras av Eastair verkar av deras anbud vara oklart.

Att landstinget väljer en operatör med Upplysningscentralens (UC) riskklass 1 strider mot de krav som är ställda i förfrågningsunderlaget. Eastairs aktiekapital på 100 000 kronor känns oseriöst på en verksamhet som ska omsätta cirka 35 000 000 kronor årligen bara på denna tjänst.

Landstinget

Enligt LOU 11 kap 7 § ska en leverantörs ekonomiska ställning kontrolleras av den upphandlande myndigheten. Vad som då kontrolleras är leverantörens ekonomiska kapacitet att klara av att leverera den efterfrågade tjänsten. Vilken lönepolicy som en leverantör har gentemot sina anställda ingår inte i den bedömning som genomförs. Frågan om lönesättningen inom ett företag är helt och hållet en intern fråga som en upphandlande myndighet inte ska lägga sig i.

I förfrågningsunderlaget punkt 1.2.4.3.2 anges i andra stycket: ”Anbudsgivaren skall ha erfarenhet av uppdrag av liknande art...” Med uppdrag av liknande art avses i detta sammanhang i första hand att leverantören har erfarenhet av att flygtransportera patienter som har behov av avancerad medicinteknisk utrustning med medföljande hälso- och sjukvårdspersonal. Eastair har sedan den 5 maj 2009 avtal med landstinget avseende intensivvårdstransporter med jetflyg samt organtransporter. Landstinget har mycket bra erfarenhet av samarbetet med Eastair vilket haft en hög ambitionsnivå och visat stor flexibilitet vid krislägen. Det kan i sammanhanget nämnas att Eastair vid ett tillfälle varit engagerat i en flygtransport från Afghani-

stan av en svårt skadad svensk soldat. Försvarsmakten har varit mycket positiv till hur detta uppdrag utfördes. När det gäller framförandet av helikoptern så har landstinget höga krav på piloterna vilket borgar för att piloterna har den erfarenhet som krävs. Vad gäller teknisk kompetens så har Eastair möjlighet att avropa sådan från ett av Nordens största och välrenommerade helikopterföretag, Lufttransport AS i Norge.

Förklaringen till att Eastair endast erhållit 1 i UC:s riskklassbedömning är att bolaget har varit vilande fram till den 1 augusti 2009. Eastair har enligt uppgift från auktoriserad revisor också lagt om sitt räkenskapsår vilket medfört att innevarande räkenskapsår blivit förlängt och att senaste årsredovisningen upprättades den 31 december 2009. För perioden den 1 juli 2008 – den 30 september 2009 visar bolaget ett resultat på 412 255 kronor. I förfrågningsunderlagets kravspecifikation anges i punkten 2.3.2 att anbudsgivare ska ha av Transportstyrelsen givet tillstånd att bedriva kommersiell flygverksamhet med helikopter. Eastair har ett sådant tillstånd sedan slutet av 2009. Vid Transportstyrelsens prövning sker en heltäckande genomgång av det sökande bolagets förutsättningar att bedriva verksamheten. För att få bedriva verksamheten ska det ha drifttillstånd (AOC) och en operativ licens. Villkoren anges i Europaparlamentets och rådets förordning EG 1008/2008. För tilldelning av en operativ licens gäller dels att det sökande bolaget har ett AOC dels att det uppfyller de ekonomiska villkor som anges ovan angiven förordning. Villkoren framgår framförallt av artiklarna 4, 5 och 8. I bilaga 1 till förordningen framgår vilka uppgifter som ska tillhandhållas vid bedömningen av bolagets ekonomiska ställning.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU stadgas att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU stadgas att en leverantör som anser att han lidit skada eller kan komma att lida skada enligt 16 kap. 2 § LOU i en framställning till allmän förvaltningsdomstol får ansöka om åtgärder enligt sistnämnda paragraf.

Enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU ska rätten, om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten har ingen laglig möjlighet att förelägga landstinget att förtydliga sitt val av leverantör. Yrkandet härom ska således avslås.

Förvaltningsrätten har att ta ställning till huruvida landstinget, i de avseenden som bolaget påstått, brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och i sådant fall om detta har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada.

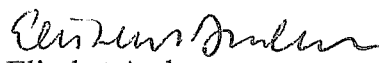
Bolaget anför att Eastairs lönekostnader är långt under rådande marknadslöner samt att Eastair inte har någon erfarenhet av att driva kommersiell helikopterverksamhet. Bolaget har dock inte anført på vilket sätt detta skulle strida mot förfrågningsunderlaget. Bolagets talan kan således inte vinna bifall på denna grund.

Bolaget anför att Eastair inte uppfyller skall-kraven gällande finansiell och ekonomisk ställning. Skall-kravet består i att anbudsgivaren ska ha tilldelats riskklass 3 av UC eller motsvarande kreditupplysningsinstitut. Detta krav kan dock frångås om anbudsgivaren lämnat en sådan förklaring att det kan anses klarlagt att denne innehar motsvarande ekonomiska stabilitet. Förvaltningsrätten anser att landstinget har redogjort för skälen till varför man valt att ta upp Eastairs anbud till utvärdering trots att det inte bedömts uppnå riskklass 3. Bolaget har inte kunnat visa att Eastair inte uppfyller kraven på finansiell och ekonomisk ställning.

Bolaget har vidare inte visat att det kan komma att lida någon skada på grund av att Eastairs anbud antagits i upphandlingen.

Förvaltningsrätten finner mot bakgrund av ovanstående att bolagets ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A).

Elisabet Andersson

rådman

Målet har föredragits av Andreas Lund

Målet har den 15 februari 2010 överförs från Länsrätten i Uppsala län med mål nr 2948-09 till Förvaltningsrätten i Uppsala.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

